

DUTCH B – HIGHER LEVEL – PAPER 1
NÉERLANDAIS B – NIVEAU SUPÉRIEUR – ÉPREUVE 1
NEERLANDÉS B – NIVEL SUPERIOR – PRUEBA 1

Monday 17 May 2004 (morning)
Lundi 17 mai 2004 (matin)
Lunes 17 de mayo de 2004 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

Blank page
Page vierge
Página en blanco

TEKST A

Phileine zegt sorry: “Ik heb Daan Schuurmans in elkaar moeten trappen”

*Hard, cynisch en sexy; dat is Gipharts boek **Phileine zegt sorry**. Goed nieuws voor iedereen die heeft genoten van het verhaal: het boek is verfilmd. Kim van Kooten speelt Phileine, de fictieve zus van Ronald Giphart.*

[- X -]

“Fantastisch. Ik las het toen ik net gehoord had dat ik de rol van Phileine zou gaan spelen in de filmversie. Daardoor las ik het natuurlijk met andere ogen. Op elke pagina dacht ik: wat heerlijk dat ik dit straks allemaal echt mag zeggen en doen. Ik vind de taal die Giphart gebruikt geweldig. De zinnen en gedachten die hij Phileine heeft gegeven zijn onnavolgbaar geestig.”

[- 1 -]

“Moeilijke vraag. Ik denk niet dat je het boek per se gelezen moet hebben om de film te kunnen waarderen. Het is geen al te ingewikkeld verhaal en de film en het boek staan op een bepaalde manier toch wel los van elkaar. Aan de andere kant weet ik zeker dat de fans van het boek dubbel plezier zullen beleven aan de film omdat ze veel dingen zullen herkennen.”

[- 2 -]

“Ik kon het erg goed vinden met de crewleden en de andere acteurs. Het was soms wel zwaar, omdat we lange dagen maakten. Ik moest ook veel fysieke stunts uithalen. Maar het was het allemaal waard. Ik heb nog nooit zo hard gelachen tijdens een draaiperiode.”

[- 3 -]

“Ik vond de vechtschènes het moeilijkst om te doen. Phileine heeft losse handjes en ondanks het feit dat ik dat juist zo grappig aan haar vind, had ik moeite mijn tegenspelers te slaan. Ik was altijd bang dat ik ze echt pijn zou doen. Ik heb Daan Schuurmans (hij speelt Dylan, de ex van Phileine) in elkaar moeten trappen, en heb speciaal voor die scène kickbokslessen gekregen.”

[- 4 -]

“Ik heb geboft met Michiel als tegenspeler. We kenden elkaar nog niet toen we begonnen, maar we hadden al snel door dat we elkaar graag mochten. Doordat we elkaar leuk vonden was het voor ons geen probleem om zulke intieme scènes te spelen. En dan heb ik het niet alleen over vrijscènes. Voor ruziescènes is het minstens zo belangrijk dat je elkaar vertrouwt, dat je je niet hoeft te schamen. Michiel is een bijzonder getalenteerd acteur, maar bovenal iemand die ik als mens heel hoog heb zitten.”

[- 5 -]

“Ronald kwam heel vaak langs op de set. In het begin werden Michiel en ik daar best zenuwachtig van (we waren bang dat we hem teleur zouden stellen) maar Ronald liet al snel merken dat hij niet de minste twijfel had over ons. In zijn ogen waren wij de ideale Max en Phileine en hij liet geen kans voorbij gaan om dat te laten merken. Toen we in New York draaiden, is Ronald er ook de hele tijd bij geweest. Dat was geweldig. Het was zo mooi om te zien hoe blij hij was met deze film en de manier waarop wij het met z'n allen aanpakten.”

Vind je jezelf op Phileine lijken?

“Die vraag zal ik nog wel vaker gesteld gaan krijgen. Nee, ik lijk niet op Phileine. Er zijn altijd wel overeenkomsten te vinden tussen het personage dat je speelt en jezelf, maar het blijft een fictief karakter. Ik vind Phileine geweldig en ben op een gekke manier veel van haar gaan houden, maar ze staat los van wie ik ben.

TEKST B

Wat we niet horen, voelen we wel

Veel muzikliefhebbers zweren weer bij de langspeelplaat. Reden: de lp luistert lekkerder dan de cd. Dat komt omdat we muziek niet alleen horen, maar ook voelen.

TEKST: ERIK BOUWER BEELD: ROBERT VULKEERS

① “Er zijn steeds meer mensen die de platenspeler en hun lp’s weer van zolder halen. Ze hebben het gevoel dat de oude langspeelplaat een mooier geluid geeft”, zegt Bert van der Wolf, die als opname-technicus veel ervaring heeft met het zo natuurgetrouw mogelijk reproduceren van muziek. “Wanneer we naar een compact disc luisteren, ervaren we slechts een gedeelte van de oorspronkelijke muziek. Anders dan bij een lp worden op een cd geluiden met een frequentie boven de 22 kHz niet vastgelegd, in verband met de beperkte opslagcapaciteit van het cd-schiftje.”

② 15 De meeste muziekinstrumenten overstijgen met hun klanken ruimschoots de gehoorrens. Sommige instrumenten verspreiden energie die tot boven de 100 kHz reikt. Dat zogenoemde ultrasone geluid is er dus wel en kan door ons zenuwstelsel worden geregistreerd. Het is alleen niet waarneembaar met ons gehoor, dat een bereik heeft van globaal 0,2 tot maximaal 20 kHz. Met de compact disc wordt ons dus iets onthouden: het ultrasone geluid.

③ Impulsen

We horen de frequenties boven de 20 kHz dus niet, maar we missen wel iets als we ze niet krijgen aangeboden. Dit heeft te maken met de zogenoemde “impulsen” die muziekinstrumenten voortbrengen. Impulsen zijn plotselinge geluidsconcentraties die boven onze gehoorrens liggen, maar die wel degelijk door onze hersenen worden waargenomen.

35 Bert van der Wolf: “Deze geluidspieken vormen een belangrijke informatiebron voor onze hersenen: waar geluidsfrequenties ons iets vertellen over wat het is, zeggen impulsen iets over waar het is. Deze impulsen zorgen voor het contrast in het geluid; je zou het kunnen vergelijken met de dynamiek van lichtval en reliëf bij een schildering.”

④ 45 Volgens Van der Wolf is de aanwezigheid van een juiste impuls een van de factoren die emotie bij muziek teweegbrengen. De reden waarom onze hersenen impulsen registreren, is waarschijnlijk evolutionair bepaald: de

50 impuls met bijbehorende emotie geeft aan hoe we in bedreigende situaties moeten reageren: met *fight, flight or fright**.

55 Van der Wolf: “Mensen bevinden zich vrijwel doorlopend in een omgeving die geluiden bevat met frequenties hoger dan 20 kHz. Het ligt voor de hand dat we gevoelig zijn voor deze informatie.”

5 Hoewel een lp, mede door de analoge techniek, een rijker geluid en een groter frequentiebereik biedt dan de cd, is een

60 massale terugkeer naar de pick-up niet te verwachten. Het is waarschijnlijker dat mensen overstappen op de opvolger van de cd, de super audio compact disc, die zowel de muziekinstrumenten als onze waarneming respecteert door het grotere frequentiebereik. Als muziekliefhebbers straks worden geconfronteerd met het verschil, zullen vermoedelijk velen van hen niet meer buiten de nieuwe sacd kunnen.

---

* *fight, flight or fright*: vecht, vlucht of vrees

TEKST C

Fragment uit: *Het Schnitzelparadijs*

Ik had opgebeld en kreeg, na het *een-momentje-geduld-alstublicht-hij-komt-er-aan en nog-een-momentje-geduld-alstublicht-heeft-u-nog-een-ogenblikje* van een warme stem die stoute gedachten opriep, Meerman aan de lijn, die mij heel aardig te woord stond: “Waarmee kan ik je van dienst zijn? Wil je werken? Er is voldoende werk, kom maar,
5 vraag maar naar Meerman.”

Ik wist dat de keuken de allerbeste plaats zou zijn voor een stage, voor iemand die opnieuw wilde beginnen, voor een kind dat al zijn speelgoed heeft stukgeslagen in de hoop iets nieuws te krijgen. Wat heb ik misdaan dat ik met dit schuldgevoel in mijn rugtas opnieuw wil beginnen? Wat achtervolgt mij dat ik dit allemaal van een afstand wil bezien?
10 *Herinneringen-o boy-herinneringen...* Ik ben zo schuldig als wat. Ik liet me zwemmen door de zee, leefde van dag tot dag, net zo lang de zware golven mij in schulden wikkelden, op het strand smeten en ik daar, met het water nog in mijn longen, naar mijn betekenis groef, en mij werd toegefluiserd: *Nordip, je bent een mislukkeling.*

De avonden hing ik rond op de toegewezen hang-je-zelf-op-plekken in de wijk, en de
15 rest van de tijd bracht ik lange dagen slapend door. Ik werd sloom, lui, ik kon de kracht niet meer vinden om de draad op te pakken.

Een kleine wereld, in een keuken van een restaurant. In de keuken van de Blauwe Gier, aan de westrand van Opdeinen, een wereld waar liefde, haat, wedijver, spanning, kilte, warmte en nog zoveel meer te vinden was... Het klonk als de grote wereld, maar dan
20 in het klein.

“Stáge lopen?” vroeg Meerman verbaasd. “Jongen, je kunt hier / – X – / achter het fornuis in de boter lopen. Maar goed, kom maar gewoon, dan zien we wel wat er uit je te halen valt.” En [- 35 -] ik iets kon antwoorden zei hij: “ [- 36 -] geen tijd, kom maar gewoon naar kantoor. [- 37 -] om negen uur ’s ochtends.”
25 ’s Ochtends? Vroeg ik geschrokken. [- 38 -] ik zonk weg in telefoonge-tuut-tuut-tuut, keek mijn moeder aan, die me [- 39 -] een kop koffie voorhield, en legde de hoorn op de haak.

TEKST D

Efficiënt studeren

Om te overleven moet de student tegenwoordig over een goed stel hersens beschikken, ijverig zijn, de juiste leerstijl hanteren en ook nog verdraaid goed kunnen organiseren. In de leerzame bundel *Studeren* neemt psycholoog Vittorio Busato de kwestie tijdgebrek onder de loep. Want goed *time management* is van het allergrootste belang om succesvol te studeren. Waarbij met time management niet alleen bedoeld wordt het indelen van de beschikbare tijd, maar ook het maken van keuzes, het stellen van prioriteiten en het organiseren van de activiteiten.

Een belangrijk hulpmiddel daarbij is de Matrix van Covey, waarin de activiteiten van de student kunnen worden gerangschikt in vier kwadranten aan de hand van de dimensies “urgent versus niet-urgent” en “belangrijk versus niet-belangrijk”. Iets is urgent als het het onmiddellijke aandacht vereist. Iets is belangrijk als het uitstijgt boven het urgente maar juist bijdraagt aan doelen, prioriteiten en waarden. Volgens de Amerikaan Stephan Covey zal een effectieve time manager vooral tijd steken in uiterst belangrijke, maar niet-urgente activiteiten en zich niet te veel laten afleiden door ogenschijnlijk urgente zaken. Laat staan door niet-belangrijke en niet-urgente zaken. Deze matrix is een mooi stramien voor de student om een weekplanning en studiejaarplanning te maken. Al doende wordt vanzelf duidelijk welke activiteiten bij tijdgebrek moeten worden geschrapt.

Een tweede belangrijk hulpmiddel is volgens Busato het bijhouden van een studiedagboek waarin de student van dag tot dag noteert wat hij doet. Aan de hand van zo’n dagboek kan de student achteraf nagaan of hij zijn tijd wel goed heeft besteed. Hoeveel uur is er daadwerkelijk gestudeerd? Welke uren waren het efficiëntst wat betreft studeren, slapen, sporten? Welke tijd is achteraf gezien “weggegooid”? Wat leverde de meeste ontspanning op? De missers dringen zich in zo’n dagboek vanzelf aan hem op. Tot vier uur ‘s nachts slempen? Volgende ochtend college gemist en ‘s middags schuld bewust, maar nutteloos, boven de boeken gehangen.

Als de Matrix van Covey en het Dagboek van Busato niet baten, dan zijn er nog wel enkele redmiddelen. De studieadviseur, studiedeceaan of studentenpsycholoog kunnen op verzoek advies en hulp bieden. De student kan een studievaardigheidscursus doen. In veel studentenverenigingen zijn ouderejaars bereid om jongerejaars de klappen van de studiezweep bij te brengen. Al deze oplossingen zijn beter dan uitstellen, want uitstel leidt in het veeleisende hoger onderwijs vrijwel onvermijdelijk tot afstel.

